

ЗІЗНАННЯ АВТОРА У ГРІХОВНОСТІ ЗАДУМУ

Пишеш із багатьох спонук, але найсильніша, непереборна — роз'ятрити своє ество до самої суті, до появи тієї духовної іскри, якою Бог запалює наше життя. Таке бажання має інтимний характер і пов'язане з тим, щоб якось протиставити себе смерті хай і досить нерозумним, але правдивим намаганням створити «фотографічний образ» своєї душі за допомогою слова. Пишеш, і сам дивиєшся, скільки ж у тобі величавого і... ницого, чого нема змоги приховати. Пишеш, і з величезною силою переймаєшся грандіозністю буття, торкаючись невидимими фібрами душі його таїни. Пишеш, і зачаровуєшся казковою красою — красою, яка і є основним мотивом народження форм, що їх, начебто якісь плоди, пожирає ненаситне небуття. Тому й долучаєшся до акту творення, щоб стати помічником Всевишнього-Творця, його солдатом у тій вічній боротьбі «на смерть», але задля життя, задля звучання вічного «Бути!»

І саме тому поглинаєш тонни матеріальних продуктів, щоб виробити хоч якийсь продукт духу — цього найціннішого елементу буття, бо тільки він здатний вберегти нас від падіння у глобальне провалля часів...

А втім, нічого нового я не вигадую — лише словами вигантовую натуру справді живої людини, саме так, як художник фарбами виписував би її пор-

трет. Це своєрідна спроба у прозаїчній буденності далеко не ординарної літньої жінки знайти символ теперішнього і прийдешнього життя, і не тільки її життя. Зачинений у німеччому, скаліченому старістю тілі дух не знаходить умиротворення у спокої останніх днів... Лише перед обличчям смерті так гостро відчувається уся цінність і краса життя... Напевно, нема більшої муки: у ці дні залишитися з чітким і ясним розумом... Адже ніщо так не знесилює людину, як примирення з думкою...

І лише покладене на папір здатне відобразити ті таємні порухи душі, завдяки яким двонога істота проявляється як людина. Вони — найцінніший і найприємніший скарб людини. Заради них і прагнемо жити!

Мотивація написання цієї повісті має ще якийсь потаємний закуток, коли йдеться про особисті стосунки з рідною бабунею, яку на старість літ облупують незбагненні, а тому і страшні, пристрасті, — вони роз'їдають душу навіть тобі. За таких обставин легко піддатися емоціям, звинувачуючи стару в усіх земних гріхах... Та чим більше ти розбурхуєш свої нерви, тим більше стаєш беззахисним перед незбагненною злою силою... Намагання відхреститися від усього того також не дає жодного результату. А спроба порятуватися сміхом часто залишає гіркий присмак. Але робити щось усе-таки треба, бо просто так дати собі раду з нею неможливо. «Убити і спалити!», як цього вимагає боязлива міщанська свідомість під впливом середньовічного наказу Церкви, не до кінця ще стертого в пам'яті, і як це недавно в Костополі вчинила внучка зі своєю бабцею, вважаючи її за відьму?! «Убити і спалити!» кожну літню жінку, тільки-но запідозрив у ній ознаки чогось недоброго?! А якби спробувати зрозуміти, перейнятися кожною клітиною її ества, кожним по-

чуттям і порухом її думки, і все-таки простягнути цій людині руку... І все-таки наказати їй: «Живи!» Але ж таки нелегко зрозуміти звичайну жінку... А може, не треба нам розуміти її як жінку, може, нам варто зрозуміти її як людину, передусім як людину — живу істоту, якій Бог віддав частинку свого Святого Духа?

Це ж так багато значить – просто вдивитися в її обличчя, пройтися рукою по його зморшках, немов по зарубцьованих ранах історії нашого краю, й десь там намацати і свою провину, і врешті-решт пройнятися почуттям людської гідності й величі!

В очах прекрасних дівчини одної
Таємний світ. І не один, а два.
У першій — таїна її самої,
А в другій — таємничість божества.
Амадо Нерудо

Життя — це втеча, і нестримний біг
Смерть крок у крок повторює за мною.
Поет тринадцятого століття

Я

І чого то так? І чого? Здавалося б, ті самі очі.
Мої ж очі! І як це так сталося?! Що так понівечене
моє чоло! Хіба воно колись хмурилося? І щоб мій ніс
коли так кривився!.. А мої щокі не западали навіть
від великого голоду. Зуби! Завжди такі білосніжні
й міцні. От, один ніби ще тримається. Ні, вже геть
розхитався. І невже навіть це волосся, яке завжди
було моєю гордістю, тепер доводиться ховати під
величезною хусткою? Ну ніяк не може бути воно
моїм — я завжди мала чорне як смола! Завжди...
Цей внук, тільки він міг підсунути мені люстро,
аби спотворювало моє, таке гарне, обличчя. Стала
страшна як смерть. Як смерть! Це вона! Вона бере
собі моє волосся. Вона щоночі приходиться до мене.
Хапає мене в грудях. Душить мене. Або ж — як
вкусить за серце! Падлюка така! Хоче мене зїсти.
Гадає, що я сплю. А я вже знаю, коли її очікува-